

Zórestet!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 20. szám

Csütörtök

Cluj-Kolozsvár, 1933 január 26

Ez a háború!

Halljátok mostanában emberek! Nyugatról keletre, délről északra felharsan az örület. Háború lesz! Jön a háború! Ugy mondják, mint ha annak végig kellene robognia véres szekerével a tarlón, a városokon, úgy mondják, mintha a kitárt keblü anyák, az esengő kezű csecsemők egyébre sem várnának, mint a szuronyra, a kézigránátok robbanó kórusára. Mint valami gyönyörűségre, ami nélkül az élet nem is volna élet. Ami nélkül a kacagás nem tudna halálvigyorgásá eltorzulni az arcokon. Hát tudjátok-e ti csodavárók és megváltást zokogó balga emberek, akik még nem voltak a vérorkánban, hogy mi a háború? Elmondom én nektek emberek, asszonyok, gyermekek, hogy mi az a háború. Ugy mondom el, ahogy volt és ahogy lenne. Akiknek van fülük hallják meg. Akiknek van szívéük, érzékek meg és akiknek a lelkét még nem sújtotta egészen le az élet, rémüljenek meg attól a szótól, attól a fogalomtól, hogy ez a háború. — Mert ez a háború: vánnyadt, piszkos, elgyötört embersereg vonsozta magát a szikkadt tarlókon előre. Hurrá! Előre! A föld ezer sebtől vérzik, felszaggatva nyög és vajdik. A forró levegőben ezer gránát sikolt élesen, a fekete halál gázsz rapszódiája. Bukdácsoló, vérrejtékes élőhalottak vonaglanak... hurrá!... előre! Az arcokra me-revedett rémület nem iátja a halált csak érzi, hogy fagyos keze a szívébe markol. A szétroncsolt izmok a szétforgácsolt csontok recsenek, a levegőben srappellőrszák nyílnak lobbanó vörösen. A levegő ijedten reszket, a lélek nélküli ember remegve kuszik előre. Hurrá! Előre! Az ember előtt halál, mellett le rémület, felette kétségbeesés, alatta torz izzó pokol és mégis csak hurrá!... előre! A föld minden tépett tölsére eget ostromító gázsz kálvária. A megbénult testű és lelkü ember szorongva kuszik benne előre. A keresztreszegés vágyáért előre, mert itt többet ér a halál, mint a felmagasló rémületben szenvedő és haldokló élet. A robbanások egybeolvadó orkánja rászakad foszlányokká tépi az eget, rágyüri, rádobja a földet az elrongyolt halottszinü testekre, amelyekre aztán rágördül a tank véres fogaskereke, és rágyöngvözik a gépfegyver kattogó halálorgondja. Véreső prmetezi be a göröcsökbbe merevült ujjak földbemar-

koló nyomát és mindezt azért, mert... hurrá!... előre! Ez a háború! A többi semmi! Az otthon hagyott fehér asszony és a gyermekek vö-

rösre sirt könnytelen szeme semmi, mert vissza kell menni ismét a gránátok acélkaszája alá... hurrá!... előre! Meghalni és még

koporsó sem kell, mert legjobban esetben vár a fehér meszes gödör. Egy egész ezrednek való. Talán egy egész világnak való. (Zomora).

„Szeretem a népemet” - mondta Károly király egy amerikai ujságírónak

„A román nép számára a király a legfelsőbb bíró, akihez bárki kéréssel fordulhat”

NEWYORK. A „Newyork Times” tudósítója, Ferrero Leo hosszabb bizalmas beszélgetést folytatott II. Károly királlyal. Megkérdezte tőle, hogy mit érzett az első nap, mikor király lett?

— Nem tudom pontosan megmondani — mondta Károly király — mert

az a nap bővelkedett az izgalmas eseményekben.

Annyi bizonyos, hogy egy nap alatt megszoktam a királyságot, egészen természetesnek találtam, valami „átöröklött ösztönöm” volt hozzá.

— Románia királyának most más feladatai vannak, mint például az angol királynak. A román királyon nagyobb felelősség nyugszik.

A román népnek igen emelkedett fogalma van a király fel-

adatáról: a király számukra a legfelsőbb bíró, akihez bárki kéréssel fordulhat.

Van valami vallásos a királyságnak ebben a felfogásában.

— Akármit is mondanak, a parlamentáris kormányforma sohasem fog eltűnni.

Még mindig lehet javítani s fejleszteni ezt a rendszert.

A sajtó szabadsága lényegesen fontos, de ellenőrizni kell ezt a szabadságot.

— Szeretem a mesterségemet — mondotta Károly király. Nem tartozom azok közé a királyok közé, akik kényelmetlennek találják a királyságot. Mint magánember,

a polgári nyugodt életet szeretem.

De az ember nem lehet boldog, ha nem tudja valamilyen módon ki-

fejezni az egyéniségét.

Nekem szükségem van a mesterségemmel járó aktivitásra. Szeretem folytatni I. Károly király hagyományait: az ő alapvető jellemvonása az egyéni kezdeményezés volt.

Jó királynak szeretnie kell a hivatását: ez a legfontosabb. Az is fontos, hogy az ember, mielőtt király lesz,

együtt éljen a többi emberekkel és megismerje az életet.

Aki sohasem lépett ki üvegpalatája falai közül, az nem ismerheti az emberek szenvedéseit és szükségleteit. A belga király, mielőtt uralkodó lett, éveken át egyszerű polgárként élt Berlinben. II. Miklós orosz cár viszont tökéletesen idegen volt az élettől, nem értette meg a világot és saját népét.

Visszautazott Belgrádba a Jugoszláv királyi pár

BUGURESTI. A jugoszláv királyi pár szerdán visszautazott Belgrádba. Eredetileg úgy volt, hogy a királyi vendégek csütörtökig, sőt péntekig maradnak Romániában, most azonban módosították a programot és úgy határoztak, hogy Sándor király és Marioara királyné már szerdán visszatérnek a jugoszláv fővárosba.

Kedden a királyi pár Károly király kíséretében Câmpinába utazott és megtekintette az ottani petróleumfinomítókat.

Câmpinából visszatértek Szinajába s este Curtea de Argesbe utaztak, hogy meglátogassák Marioara jugoszláv királyné atyjá, az elhunyt Ferdinánd király sírját.

Curtea de Argesből a királyi vendégek szerdán délután Bukarestbe érkeztek, ahol Sándor király megkoszorúzta az Ismeretlen Katona sírját. Bukarestből a jugoszláv királyi pár már nem tért vissza Szinajába, hanem egyenesen hazautazott Belgrádba.

Nemzetközi detektívek ellenőrzik a leszerelési egyezményt megsértő államok fegyverkezését

GENF. A leszerelési konferencia elnöksége a francia kormány javaslatára kedden elhatározta, hogy január 31-én összeülő főbi-

zottság napirendjére első pontul a francia biztonsági és leszerelési tervet tűzik ki.

Nadolny követ azt javasolta az el-

nöki bizottsághoz, hogy a francia leszerelési tervet egyidejűen tárgyalják a múlt év február 18-án előterjesztett német leszerelési javaslatot, mely az általános kvalitatív leszerelést javasolja. Henderson elnök biztosította a német delegátust, hogy

a francia javaslat három-négy napos tárgyalása után a leszerelési konferencia elnöksége további munkatervének megállapításánál nem fogja szem elől tévesztetni a német javaslatokat.

A leszerelési konferencia elnöksége kedden elfogadta

a fegyverkezések nemzetközi ellenőrzéséről szóló egyezményt, az abban foglalt nyomozó eljárás szakasszal,

mely az egyezményt megsértő államok ellen irányul.

Gyerünk a GRAND ELITE étterembe esténként szalonzene

A közönség panaszai

Egyik hű olvasónktól vettük a következő panaszos levelet:

Több autóbussz koncessziótulajdonos sem autóját nem látja el jelzőtáblával, sem pedig az utrakész autóbussz személyzetét nem oktatja ki, hogy indulás előtt jelezzék a várószobában tartózkodó közönséggel az indulást és menetirányt s így sokan lekésnek.

Ez történt e hó 24-én e sorok írójával is. Reggel fél 9 órakor Gyalu felé váltottam meg a menetjegyet és nyugodtan vártam, hogy mikor szállhatok fel az autóbusszra. Meglepetésemre egyszer csak arról értesítenek, hogy az autóbussz már el is ment. Reklamációmra azt a választ kaptam, hogy minden felelősség a lekésésért engem terhel, mert az autóbussz vezetője indulás előtt dudált. Ha sem jelzőtáblákat használni, sem pedig az utasokat szóval figyelmeztetni nem akarja a Mera et Co. szilágysomlyói autóbussztársaság, úgy legalább kurzusokat tartana, ahol a közönség megtanulhatja a különböző trambita-jeleket, hogy le ne maradjon jeggyel a kezében, mert talán még is csak az autóbussz van a közönségért és nem megfordítva. Egy kolozsvári polgár.

SZINKÖR MOZGÓ

Csütörtöktől a legújabb megjelenésű slágerfilm

Az ezüst sas

(Halál Sanghai felett)

Rendkívül izgalmas, idegfejesítő dráma. Sanghai idegennegyedének élet-halál harca.

A főszerepekben:

**THEODOR LOOS
GERDA NAURUS
ELISE ELSTER
PETER VOSS**

**Műsor előtt a legújabb
Paramount hiradó**

**Előadások 3, 5, 7,
és 9 órakor**

— A svájci magyar kórház kára. Nyolcszázhuszonezer svájci frank az az összeg, ami a svájci magyar kórház vezetőjének sikkasztása révén elveszett.

„Napsugár az égen” elhalaszolva, helyette az „Arany sas” (Halál Sanghai felett)

A Szinkör Mozgó ma kapott táviratot Bukarestből, amely jelenti, hogy az óriási sikert aratott Napsugár az égen szállítás közben elakadt. A hófúvások olyan súlyos közlekedési zavarokat okoztak Bukovinában, hogy a Napsugár az égen kópiája Csernovitz és Bukarest között elrekedt.

A film helyett tehát csütörtöktől egy hallatlanul izgalmas, lázasan érdekes tempójú kalandorfilm-pre-

mierje lesz: Az ezüst sas (Halál Sanghai felett) bemutatója. Egy zseniálisan megszervezett rablóbanda és egy rettenthetetlen amerikai titkos ügynök elkeseredett, élet-halálra menő harca, mely levegőben, a tengeren, a kikötőben és Sanghai legsötétebb zugaiiban játszódik le. Főszereplői: Theodor Loos, Gerda Maurus, Elise Elster, Peter Voss.

SPORT

Dermesztő hidegben ötszázfőnyi közönség ünnepelte a győztes magyar csapatot Bordeauxban

BORDEAUX. A magyar válogatott csapat tegnap játszotta második franciaországi mérkőzését Bordeauxban az ottani válogatottakkal. A mérkőzés dermesztő hidegben, kemény pályán és ötszázfőnyi közönség előtt folyt le. A magyar csapat a mérkőzés folyamán magas színvonalú játékot mutatott. Külön-

sen a halvesor volt elemében. A mérkőzést a magyar csapat 3:0-as félidő után 5:0 arányban nyerte meg Markos (2), Teleky, Turay és Titkos góljaival. A mérkőzés után a nagy hideg mellett is kitartó közönség lelkes ünnepségekben részesítette a magyar csapatot.

VERESÉGET SZENVEDET A BÉCSI RAPID MÁSODIK ANGLIAI MÉRKÖZÉSEN.

LIVERPOOL. Az osztrák bajnok, a RAPID tegnap Liverpoolban játszott a Liverpool FC-al. A bécsi

csapat elbizakodottan játszott s ez a magyarázata annak, hogy az ránylag gyenge liverpooli csapat 5:2 (2:2) arányban győzött a bécsiekkel szemben. A bécsi csapat első angolai veresége nagy meglepetést kellett.

Roosevelt amerikai elnök 50 százalékos engedménnyel tárgyal az európai államok hadiadóssága ügyében

WASHINGTON. Hot Springs georgiai fürdőhelyéről, Roosevelt üdülőhelyéről jelentik, hogy Roosevelt felhatalmazta Stimson külügyi államtitkárt, állapotjék meg értekezletek megtartásában külön-külön mindazon adósnemzetekkel, amelyek teljesítették kötelezettségeiket és most adósságaik felülvizsgálásáról óhajtanak tárgyalni.

Az „Exchange Telegraph” szerint Washingtonban úgy tudják, hogy Roosevelt jövődől politikája az adósságügyi tárgyalások sorozatának gyors lebonyolítására fog irányulni, hogy megszabadítsa a világot a háború után fennmaradt 11.000 millió dollár adósságtól.

APRÓHIRDETESEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

HASZNALT RUHAKAT állandóan veszek, eladok. Női dolgokat bizományba elfogadok. Glück, Főter 18.

IRÓGÉPET használtat veszek. Bedő Str. Sincal 18. (volt Hegedűs Sándor-ucca).

ELADÓ 7 szobás földszintes lakás. Str. Cotita (Forduló-ucca) 2. Érdeklődni ugyanott.

DOHÁNYTÖZSDE forgalmas helyen átadó. Ajánlatokat „Rentabilis” jellegre a kiadóba kérek.

BEJÁRÓNÓT keresek fizetésre, vagy, aki lakás ellenében takarítást vállalja. Háztulajdonos, Szappan-ucca 2.

ELADÓ egy jókarban levő cimbalom. Cím a kiadóban.

VESZEK ebédli és hálószobába való csillárokat és egy gyermekágyat. Cím a kiadóban.

FIATAL kereskedőseged, alkalmazást keres. Cím a kiadóban.

TANITOK zongorát kottából, vagy kotta nélkül. Jóhallás feltétellel. Továbbá direkt módszerrel a német és francia nyelvet. Házhoz járok. Szíves megkezdést „MA” címre a kiadóba kérek.

JÓGHALLGATÓ, némi gyakorlattal szerény feltételek mellett hármiféle alást elfogad. Ajánlatok kéretnek dr. Bulbuk irodába. Szappan-ucca 2.

EGY teljesen új 10-es falbavaló 85x180 cm. méretű ajtó tokkal jutányosan eladó. Házfelügyelő. Szappan-ucca 2.

Roosevelt felhatalmazása alapján az amerikai kormány Angliát után most már Olaszországot meghívta, hogy küldje ki meghívóit Washingtonba a háború adósságok kérdésének megvitatására. Ugy látszik, hogy rövid időn belül a többi európai adóslam is megkapja a meghívást.

Stimson külügyi államtitkár tegnap délelőtti az új elnök, Roosevelt nevében fektette a washingtoni olasz követet, közölje kormányval, hogy Roosevelt elnök közvettlenül hivatalbalépése után, tehát március elején hajlandó tárgyalásokat kezdeni a Washingtonba küldendő olasz delegátusokkal a háborús adósságok kérdéséről. Bővebb politikai körökben olyan vélemények vannak, hogy azok az adóssághoz, amelyek nem fizették meg december 15-én esedékes részletét, Roosevelt elnök kizárja a revíziós tárgyalásokból. Az új elnök hír szerint

hajlandó 50 százalékos engedményt az európai államok háborús adósságaiból.

SZINHAZ és MOZ

A Magyar Színház egy héttig Városlodában vendégszerepel. A Kolozsvári Magyar Színház ma Városlodára utazott, ahol egy héttig fog vendégszerepelni. Azután visszatér Kolozsvárra és folytatja előadásait.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, január 27: Pjllangókissasszony. Vasárnap, január 29: (délután) Carme. Hétfő, január 30: Lakme. (Stefánese Goangă vendégfellépésével).

DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora:

Csütörtöktől kezdve 3, 5, 7, 9 órakor. Az ezüst sas (Halál Sanghai felett). A főszerepekben: Theodor Loos, Gerda Maurus, Peter Voss, Elise Elster. Izgalmas kalandor-dráma.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Kezdetre 3, 6 és 9 órakor: Farkasok és bája. — Napkelet leánya. Címre repben: Anna May-Wong.

AZ ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON MOZI-MŰSORA:

Vasárnap délelőtti 10 órakor a KMSZ-bírók együttes fellépése. Vasárnap délután 2, 4, 6 és 8 órakor műsor: A nő orvos dráma. Főszerepekben: Várkonyi Mihály, Werner B. ter és Joan Bennet. Hétfőn, szerdán 5 és 7 órakor: A nő orvos. Várkonyival a főszerepekben.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, január 26.

Bucuresti. 12.50: Hírek vizálas-jelentés. 15: Gramofon. 13.40: Hírek. Hangverseny. 18: Sibianu-zenekar. Időjárásjelentés. 19.25: Sibianu-zenekar. 19.05: Előadás. 20.30: Tannhauser kör az Operából, szünetben hírek. Budapest. 10.15: Ének és hegedű. Harangszó. 13.05: Rádió-kvintett. Házartási előadás. 18: Előadás földművelőknek. 18.30: Gramofon. 19.20: K. rina Simi cigányzenekara. 20: Kortárs Jenő novellát olvas fel. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

Teához vegyen BONYHAY-féle májpástétomkonzervet 1 doboz ára: 10 le

Calea Traian No. 13. Calea Regele Ferdinand No. 16. és Strada Memorandului No. 4.

Izgatott szóharc a feketeszesz-panama vádlója és védői között

CLUJ-KOLOZSVÁR. Olyan nagy volt a közönség és az érdeklődés a feketeszesz-panama mai tárgyalásán, hogy akármelyik színház megirigyelhetné. A szereplők pedig elsőrendűek. Csupa „fekete” sztár. És az „előadás” is kifogástalan... Elsőnek Petrisor László szubkomiszárt hallgatta ki a törvényszék. Petrisor előadta, hogy még 1929. decemberében feljelentést tett nála Dusinzski szászfenesi kereskedő, amely feljelentés alapján, amit ő továbbított dr. Pop inspektornak, őt, Draghiciu rendőrigazgató és Sulyok kapitány bízták meg az ügy kinyomozásával. Hosszu ideig megfigyelés alatt tartották egy a gyalui, mint a szászfenesi szeszgyárakat. Egy ízben meglepetésszerűen rajtaütött Petrisor a feljelentő Dusinzski szászfenesi kereskedőn, akinek a birtokában 170 liter hamisított szeszt talált.

amit el is kobozott. A szesz 40—60—65 és 80 fokos volt. A következő tanu egy Stern nevezetű alkalmazottja Gáspárnak, a „Jókoma” tulajdonosának. A tanu eskü alatt vallja, hogy igenis Gáspárék dolgoztak fekete szesszel, a hordóban tartott feketeszest az autógarázsban dugdosták. Számtalanszor vett részt feketeszesz szállításban éjnek idején Gáspár Boér nevezetű sofförjével. A szesszel, melyet aztán Gáspár százszázalékban vizezett, Kolozsvár környéki falvakat árasztották el. Állítja továbbá, hogy az így feleresztett szesszel mintegy egymillió lej havi forgalmat csináltak. **ÖSSZECSAPÁS A VÁD- ÉS VÉDELEM KÖZÖTT** Ezután a vád- és védelem szennedélyes összecsapása következett: dr. Mircea Georgescu védő:

Mindenkit bezártak és terrorizáltak és ennek következtében természetesen valótlán dolgokat vallottak. Dr. Klein Miksa védő: **Miért zárták be tegnap este és miért tartják fogva Gidálit?** Colfescu ügyész: **Gidálit hamis tanuzásért zártuk le.** Ha a tanu hamisan vall, jogában van az elnöknek lezáratni. Dr. Xantopol védő: Kérem megállapítani a vád- és a védelem részéről a legteljesebb egyenlőtlenséget. Kikérem a vádlottak nevében, hogy Colfescu ügyész őket állandóan terrorizálja. Most már így „zajlik” a feketeszesz-panama tárgyalása. Mi lesz később? Talán a rendfentartásra rendőrséget fognak kivezényelni?

már legalább annyira tisztázódott, hogy a polgári pártok egységfrontjának megteremtése lehetetlenné vált. A német nemzeti párt nem hajlandó résztvenni semmiféle párt politikai kombinációban. Az államválság proklamálásának terve, amelyről a szélső jobboldali lapok azt irták, hogy a kormány komoly mérlegelés alá vette, ugylátszik, csak a jobboldali pártok óhajta maradt. Illetékes helyen nyomatékosan kijelentették, hogy a birodalmi kormány nem foglalkozik az államválság proklamálásának tervével és nem akarja felosztatni a birodalmi nemzetgyűlést, anélkül, hogy ne írának ki mindjárt új választásokat. Ezt az elhatározást nemcsak Schleicher kancellár, hanem elsősorban Hindenburg elnök alkotmányos érzi-ete zárja ki.

Tekézősport

A Tekéző Sportszövetség 16-ik pályájának avatása nagy ünnepek keretében folyt le. Kedden reggel 9 órakor nyitotta meg a vezetőség a szép pályát a Matador, Avram Iancu, Victoria, Oituz, Kath. Kör., Remény, Jóbarát csapatok jelenlétében. A megindult versengés a kitűzött díjért lázasan folyt és 100 tekéző dobott a délelőtti folyamán. Pályadijnyertes Bugnár Pál (Napraforgó Cluj) 26 ponttal. Legtöbb pontarányt elért csapat lett 26 játékosával a Jóbarát, akinek tagjai összesen 360 pontot ütöttek. — Délután újból kezdődő versenyen 134 játékos versengett és Zegreanu Ioan (Victoria Cluj) tag érte el a legjobb eredményt, 27 pont. Ugyancsak a Victoria 36 játékosának összeredménye 333 pont, a Victoria csapatot hozta nyereségre. Diplomákat nyertek. Egész napon folyó versenyeken 20 csapatból 234 versenyző dobott le és 2106 golyót dobáltak ki. 3224 bábót találtak el. A nemes versengés kitűnő alkalmat adott a tekézőknek a küzdelemekre és nagyon sok szépen leadott dobás aratott megér demelt tapsokat. A kitűnően sikerült pályavavatóst éjjel 11 órakor zárta le Möricz Béla, a szövetség elnöke. — A Jóbarát csapat új tisztikara. Elnök Gergey J., alelnök Kucsere M., titkár Szilágyi Károly, csapatkapitány Papp G. és Szilassy S., pénztáros Baga Gy., ellenőrök Czibusz és Péterffy, játékhelye: Weipert. — A Mured tisztikara. Elnök Mártonffy L., alelnök Kovács Albert, titkár László László, pénztáros Bodonyi J., csapatkapitány Tulogdy J., ellenőrök Fekete M. és Darvas D. — A Hargitások tisztikara. Elnök Ince Zoltán, alelnök Péter János, titkár Demeter I., csapatkapitány Rozsnyai F., pénztáros Ürmösy G., ellenőrök Orbán F. és Böythe S. — Brassói Vig Barát tisztikara. Elnök Wagner Péter, alelnök Imreh Domokos, titkár Csiky V., csapatkapitány Hatházi F., pénztáros Zöld J., ellenőrök Gál D. és Kiss M. — Versenyek lesznek: Csütörtökön Orosznál az Amateur és Vasas és utána FTC. Pénteken Bástya—Sport revans a Turosnál. Szombaton Összetartás—Stop 12 játszik az Orosz-pályán. Hétfőn Hargita—Amateur a Kovács-pályán.

Bonhamisításért börtönre ítélték a 39-es huszárezred élelmező alisztjét

Ma tárgyalta a hadbíróság Steiner marosvásárhelyi 39-es huszárszakaszvezető ügyét. Steiner a 39. ezrednél élelmezési aliszt volt. Azzal vádolták, hogy megrendelési bonokat hamisított, melyekre őrnagynak nevét és pecsétjét hamisította. amelyeket Oprean vendéglős Szász Árpád fűszerkereskedőnél értékesített mintegy 100 ezer lej kárt okozva a kincstárnak. Steiner, aki intelligens ember benyomását kelti, nagyon zavarosan válaszolt a vádakra. Steiner Molnár Jenő kereskedőt nevezi meg a hamisítás felbujtójának, aki mint tanu van jelen, de a polgári bíróság előtt folyik ellene az eljárás.

Molnár azt vallja, hogy egyizben Steiner nem tudván fizetni, vendég lőjében 10 ezer lejt kitevő számláját, katonalivretjét hagyta zálogba, majd mikor később sem tudta ki fizetni, azzal fenyegette, hogy ha nem adja ki, akkor meggyűlik a baja. A hadbíróság Steinert ötévi börtönre és jogainak 10 évi felfüggesztésére ítéli.

— Ródlizás közben eltört a lába egy kolozsvári kislínak. Tegnap este Albacan Ioan Pop Rata-goul-ucca 4. szám alatt lakó 8 éves iskolásgyermekek hasonlókoru gyermekekkel ródlizni ment a Török-vágásra. A vigyázatlan gyermekek ródlíja az egyik kanyarodónál felborult és az esés következtében a kis Albacan jobb lábára eltört. A szerencsétlenül járt gyermeket dr. Mohai mentőorvos kötözte be és a sebészeti klinikára szállította.

Találkozik a német és osztrák extrónörökös Ottó királyfi Hindenburgnál

Bécsből jelentik: A „Neue Freie Presse” berlini jelentése szerint, Ottó királyfi hétfőn látogatást tett Potsdamban a volt német trónörökös-nél és a Hohenzollern-ház több más tagjánál. BERLIN. Ottó királyfi herceg, aki mint ismeretes, Berlinben folytatja tanulmányait, tegnap délután látogatást tett Hindenburg birodalmi elnök-nél. Illetékes körök úgy tudják, hogy a látogatásnak magánjellege volt. **ZITA EXKIRÁLYNÉ CÁFOLJA OTTÓ KIRÁLYFI HÁZASSÁGI HIRÉT** BRÜSSZEL. Zita exkirályné

Steenockerzeelből cáfolatot küldött a lapokhoz annak az újabban ismét felmerült hírnék kapcsán, hogy Ottó királyfi nőül veszi az olasz királyi pár legifjabbik leányát. A külföldi sajtó ezt a hírt legutóbb azzal tödítette, hogy a fiatal Ottó királyfi hozományképpen Dél-Tirolt fogja kapni leendő apósától, az olasz királytól. Nyilván abból keletkezett ez a fantasztikus híresztelés, — jelenti ki Zita exkirályné, — hogy fiam, aki a berlini egyetemen folytatja tanulmányait, doktori értekezések tárgyául Dél-Tirol történelmét és jogi vonatkozásait választotta, a házassági terv azonban légből kapott koholmány.

Kolozsvári autóbuszban felejtette százezrekkel telt irattáskáját egy kereskedő, amit a kalauznő talált meg és visszaadott

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap este egy nagyvárad kereskedő jelent meg az állomási rendőrségen, ahol ijedten közölte a szolgálatos komiszárral, hogy irattáskáját, amelyben több, mint százezer lej volt, az egyik autóbuszban felejtette. A rendőrtiszt mintegy félóra alatt megállapította, hogy a kereskedő melyik autóbuszban felejtette a pénzét, amelyet

a kalauznő talált meg és a táskával együtt megőrzés végett magához vett. A véletlenség folytán ilymódon a nagyvárad kereskedő hozzájutott a hatalmas vagyont képviselő táskájához. Arról, hogy a kereskedő, aki visszakapta elveszettnek hitt pénzét, a becsületes megtalálással és mindazokkal, akik pénze fel kutatásában segédkeztek, milyen gavallériával járt el, hallgat a krónika.

Hindenburg elnök és Schleicher kancellár ragaszkodnak a német alkotmányhoz

BERLIN. A német nemzeti párt nyíltan szembefordult a Schleicher kormánnyal és bejelentette, hogy nem helyesli Schleicher kancellár politikáját, amely a régi pártrendszer feltámasztását jelenti. A zürzavaros politikai helyzet a Hugenberg-párt állásfoglalásával most

Reménygallért kifogástalanul, legszebben mos a „CRISTAL” Cluj. Cégtulajdonos: Tóth

TÁRSADALMI ÉLET

(—) Dr. György Lajos előadása. Hosszu évek tervszerű kutató és feldolgozó munkájával készített kritikai magyar anekdotagyűjteményéből olvasott fel mutatóványokat dr. György Lajos, az EME bölcsészeti szakosztályának január hó 26-i III. szakülésén. A magyar irodalom nagy területéről a térben és időben beláthatatlan pályát megfutó világjáró anekdoták magyar változataiból több, mint 300 darabot gyűjtött össze. Különösen érdekesek és tanulságosak voltak azok a fejtegetések, amelyek a magyar anekdotakincs széles nemzetközi rétegére, a magyar humor sokszínűségére és asszimiláló készségére mutattak rá. Az érdekes előadást a hallgatóság hálásan megtapsolta.

Két hónappal meghosszabbítják a román-olasz kliring egyezményt

BUCURESTI. A román-olasz kliringegyezmény január 31-én jár le. Hír szerint az egyezményt az új tárgyalások lefolyásáig két hónappal meghosszabbítják.

Tizenkét rendbeli betörésért kétevi fegyházra ítélték egy fiatal besurranó tolvajt

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári törvényszék IV. szekciójá Polisor Róbert 19 éves visszaeső besurranó tolvajt ma délelőtt 12 rendbeli betöréses lopásért tekintettel fiatal korára, 4 hónapi vizsgálati fogság beszámításával a legmipimálsabb büntetéssel, 2 évi fegyházzal büntette.

Aranyat és mindennemű éksztárgyat legmagasabb Orlov ékszerüzlet, Főáron vesz postával szemben

— KÉREK EGY TEJET, SZÜRVE CITROMMAL! A nagyságos asszonyi aki még a tiszteletreméltó emberi kor legvégső határán innen van és a hódításhoz szükséges kellékeket boszorkányos ügyességgel tudja mogyolygó ábrázatára művészkedni, délutánokként a kávéházban szórakozik a képeslapok között.

Persze nem ingyen.

A nagyságos asszony fogyaszt is.

— Pincér! Egy tejet szűrve! Citrommal.

A tej szép fehér. A citrom pompás sárga.

Egymás mellett nagyszerű színkeverék.

A hölgyvel együtt persze.

Később jön egy virágúrsú gyerek. A naccsága diszkréten odaadja neki a tejet.

A gyerek a söntésbe settenkedik, meg issza.

Mindennap.

Az urinó lassan és kéjesen elszopogatja a citromot.

Mindennap.

Gondoltam, ez igazán szép. Gyönyörű jótékonyság azzal a tejjel. Azzal a virágúrsú kölyökkel.

Pedig dehogy.

Csak egy kis kozmetikai panama. Soványító kura, citrommal leöntve.

(—ras.)

Erdődi Mária: Kis primás

Regény két kötetben. Ára 160 Lej. A kitűnő ifjúsági regény, minden magyar leánynak hasznos és élvezetes olvasmányt nyújt. Mengrendelhető a „Jóestét!” és „Jóreggelt!” kiadóhivatalában.

Kedvező elintézészt nyer a hóstáti gazdák ház- és kereskedelmi adóügye

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóestét!” jelentette már, hogy a kolozsvári hóstáti gazdák a sérelmesen kirótt ház- és kereskedelmi adók miatt küldöttségileg keresik fel hivatalában a pénzügyigazgatót, akit arra fognak kérni, hogy a jogtalanul megadóztatott hóstáti gazdáknak szerezzen elégtételt, illetőleg tegye

lehetővé azt, hogy a sérelmesen kirótt adókat a gazdák visszakapják.

Ez a küldöttség dr. Bartha Ignác Balázs István és Szilágyi András vezetésével ma délelőtt kereste fel hivatalában dr. Nagy Ignác pénzügyigazgatót, akinek memorandumot adtak át s ebben a gazdákat ért sérelem orvoslását kérték.

Dr. Nagy Ignác aligazgató kijelentette a küldöttségnek, hogy a gazdák ház- és kereskedelmi adójának ügyében már folytat tanácskozások. Rövidesen az ügyet felterjesztik a pénzügyminisztériumba, ahol pár nap alatt kedvező elintézészt nyer majd az ügy.

Átszervezi haderejét Franciaország

PÁRIS. A kamara pénzügyi bizottsága az elmúlt éjjel nem tudta befejezni Chéron pénzügyminiszter szanálási javaslatának tárgyalását. A kormányjavaslat halálos döfést kapott azért, hogy a bizottság többsége számos jelentékeny szakaszt lényegesen megváltoztatott. Elfogadtak egy szocialista ellenjavaslatot, amely a munkanélküliség megszüntetését célozza és 13 milliárd újabb kiadást jelent, amelyet kölcsön útján akarnak előteremteni.

Daladier a képviselőház pénzügyi bizottsága előtt ragaszkodott ahhoz, hogy a különböző katonai alakulatok védelmi érdekét meg kell óvni a világ mai fegyverkezési állapotában. Hajlandónak nyilatkozott arra, hogy

fokozatosan átszervezi a tényleges létszám kereteit, nemkülönben a hedsereg felszerelését is.

A bizottsági tagok kijelentésével foglalkozva Daladier bejelentette, hogy az előterjesztendő költségve-

tési tizenkettőben már benne lesz, hogy

a tisztek számát 1938-ig fokozatosan 5000-el csökkentik. A gépjárműre való átszervezés ki-fejlesztésével a tűzérségnél és a lovasságnál a lovak száma 10 ezerrel csökken.

Bejelentette továbbá, hogy a vezérkar részéről szükségesnek mondott

hadianyag, lőszer- és élelmiszerkészlet költségvetését egy-hatodával csökkentik.

Leygues a bizottsága előtt visszatartotta mindazokat a csökkentéseket, amelyek nem egyeztetettek össze a haditengerészet életképességével.

A képviselőház pénzügyi bizottsága elvetette a szocialisták ellenjavaslatát, amelyekben 1500 millióban rögzítették a nemzetvédelmi költségvetés csökkentését. A bizottság ezután elfogadta a kormány tervét, amely a katonai célokra szánt hitelek végösszegét 639,339.810 frankkal csökkenti

Rablóvezér lett a magyarországi bankigazgatóból, detektivet gyilkolt, Romániába szökött és Varadon üzletet nyitott

DEBRECEN. A forradalmak utáni idők bűnkrónikájának ismert alakja volt Rácz Kálmán, aki előbb egy hajduböszörményi

banknak volt az igazgatója, majd amikor szabálytalanságok miatt állását elvesztette, rablóbandát szervezett.

1920 telén a detektivet, aki el akarta fogni, agyonlőtte,

ezért a debreceni törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte. Jogerős büntetését a Csillagbörtönben töltötte. Tavaly nyáron a börtönből megszökött.

Csak annyit tudnak megállapítani, hogy

átment a román határon.

Két héttel ezelőtt egy debreceni gazda Nagyváradon járt, ahol találkozott Rácz Kálmánnal.

A detektivyilkos Duvescu Aurel révén

Nagyváradon ékszerüzletet nyitott.

A debreceni rendőrségnek tudomására jutott a dolog s kiadatási eljárást indított. Egyelőre az az értesítés érkezett Nagyváradról, hogy ott Rácz Kálmánt őrizetbe vették.

Megerkezett a fagyhullám Romániába

BUCURESTI. A meteorológiai intézethez beérkezett jelentések szerint a fagyhullámok megérkeztek Besarabia, Moldova és a Baraman területére. A hóviharak tovább folytatják romboló munkájukat. Sarulesti és Ciulnita állomások között a hó elérte a 3 méter magasságot úgy, hogy a svéd hóéke nem tudott elindulni. A vonatokat Pitesti és Konstanca között a nyílt pályán vesztetnek. Ugyan csak a Focsani és Putna között az 51. számú gyorsvonat kénytelen

volt megállni, mert a nagy hótól képtelen volt utját folytatni. A svéd hótakarító eke a marasesti állomáson vesztet. A hőmérséklet állandóan 20 és 25 fok között váltakozik.

BRILA. A vihar az egész megyében óriási erővel tombol. A kikötő teljesen be van fagyva és a szörnyű orkán tombolása miatt senki sem közeledhetik a Duna partjaihoz.

A Dunán 70 centiméter vastag jég borítja.

Valóságos

farkascsordák járnak keresz-tül a jégén és támadják meg a folyó mellett levő falvak állatállományát.

A vihar több ház fedelét leszedte a fákat gyökerestől tépi ki és a telefonpóznákat összetöri. A közlekedés teljesen szünetel.

JASI. Több városka és falu teljesen el van zárva a világtól. A vonatokat vagy egyáltalán nem, vagy csak késéssel érkeznek be az állomásokra. A hideg tél hírnökei, farkascsordák mindenütt megjelennek és óriási károkat okoznak kisközségeknek. A Iasi-Balcesti

országon több megfagyott emberi hullát találtak.

Az erdők közelében pedig

a farkasok néhány juhász-téptek szét és ettek meg. Több munkás, aki a telefontörőket megjavításán dolgozik, megfagyott.

BOTOSANI. Öt nap óta állandóan hull a hó. A hóékek állandóan dolgoznak, a forgalom azonban nem tud helyreállni. A tűzárak hihetetlenül felfűszkőzt. Az élmiszerekhez is csak nagy áldozatok árán lehet hozzájutni. Tegnap este a csendőrorjárat, amint a roshoz közeledett,

egy asszony hullájának maradványait találta az út szélén.

Az asszony személyazonosságát nem lehetett még megállapítani, a mellette levő tarisznya és a kondér tej arról tett bizonyosságot, hogy valamelyik közeli faluból igyekezett be a városba tejjel, közben azonban megtámadták farkasok és teljesen szétépték.

Győzött De Valera pártja az ir választásokon

DUBLIN. Az ir szabadságharcos választásai lezajlottak. De Valera pártja került ki a választások győztesként, amely 19 mandátumot nyert.

— Négy német munkanélküli lábbal hajtható miniatűr autót épített. A kis Zeppelin-formájú autóbusz a négy utas pedálozása segítségével óránként 14 kilométer sebességgel halad. A munkanélküliek ezzel a különleges autóbusszal járják be Németországot.

— Rendőri hírek. Nagy Ferenc Árpád-uti lakos bejelentette a rendőrségnek, hogy udvaráról ismeretlen 3000 lej értékű selyemneműt lopott el. — Lupas Ioan Petőfi-csalakostól a diákotthonban eltűnt 2200 lejt tartalmazó pénztárcáját. A rendőrség a felfedezésében bevezette a nyomozást.

HIREK

Naptár Csütörtök 26. Róm. kath. Pólkárp. p. Prot. Polikárp. Görg. C. Xenofon. Izr. 28. Tebeth.

Jóestét!

KOLOZSVÁRI SZINDARAB.

— Hallotta? Új darabot ír egy kolozsvári drámaíró.

— És mi lesz a címe?

— „Feketeszesű perecske”...

VILLANYVALUTA.

— Amerikában át akarnak térni a villanyvalutára.

— Akkor majd még többen fogják mondani: Sajnálom, magam is le vagyok esve...

ELET KOR.

— Azt hiszem, ez a leány maximum 20 éves.

— Az lehet. De minimum 25...

JÁTEK.

— Kisfiam, miért rontottad el a villanyvezetékét?

— Villanyosdit játszottunk a Pistával és én csináltam az áramzabart.

Inspekción győgszertárak.

Dr. Kohn, Piata Unirii (Főter), So. Reg. Ferdinand (Ferenc József-ut), Cseresznyés Calea M. Foch (Kossuth Lajos-ucca), Nagy Árpád, Str. Motilor (Monostori-ut), Higieia P. Mihai Viteazul (Széchenyi-ter).

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint: száraz, hideg idő várható.

— MEGKEZDTEK KOLOZSVÁRON A NYUGDIJASOK KIFIZETÉSÉT. A kolozsvári pénzügyigazgatósághoz végre megérkezett a pénzügyminiszter távirati rendelkezése, amelynek alapján ma megkezdődtek a nyugdíj kifizetések. Tegnap, 25-én a hadirokkantak és a nyugdíjazott tisztok illetményeit fizették ki. Ma, 26-án délután a betűsorrendben visszafelé Z—O betűig, 27-én az M—H betűig és azután kétnapi szünetelés után a C—A betűig fizetnek a pénztárnál. Csak az ötezer lejen aluli nyugdíjállapítással a nyugdíjredukciókkal ményeket, mert az új fizetés megállapítását a nyugdíj-redukciókkal kapcsolatosan még végleges döntések és elhatározások nem történtek. Hogy mikor fizetik az ötezer lejénél magasabb összegű nyugdíjakat, arról még biztosat nem lehet tudni.

— Elkobozták a spanyol mágna sok birtokát. Madridban tegnap jelent meg a kormány rendelete, amelynek értelmében kisajátítják a spanyol főnemesség minden vagyonát kártalanítás nélkül. Hogy kik kapják az elkobzott területeket arról jelentés még nem érkezett.

— Határátlépésért elítélték két hadköteles kolozsvári fiatalembert. Ma tárgyalta a hadbíróság Pap George és Galan Stefan hadköteles kolozsvári fiatalemberek határátlépési ügyét. Pap George Galan Stefannal együtt még 1925-bn Magyarországra szökött. Most edesanyja temetésére jött haza. A hadbíróság Galant kéthónapi és Popot egyhónapi fegyházra ítélte.

— Egy 16 éves diák, aki a francia tengerészet büszkesége lett. A La-Manche csatornában elsüllyedt Roger Mado nevű francia hajó szerencsétlenségének tárgyalása alkalmával egy 16 éves diák rendkívül hősi tette került nyilvánosságra. A fiatal diákot Georges Briandnak hívják. A Roger Mado hajón kapott elektrotechnikai alkalmazást, mint gyakornok. A szerencsétlenség éjszakáján, amidőn a hajó már süllyedt és a világ minden tája felé SOS jeleket adtak le, a fiatal Briandnak egy mentőötlete támadt, gondolva, hogy csak úgy mentheti meg a hajót addig, amíg segítség érkezik, ha a leállított összes gépeket ismét működésbe hozza. A hajó kapitányának minden ellenkézése dacára leszállott a gépházba, derékig állva a vízben hihetetlen erővel dobta a szénát a kazánokba és mindaddig működésben tartotta a gépeket, amíg a kapitány a hajó elhagyására szólította fel. A francia haditengerészet a fiatal hőst a tengerészeti vitézségi érdemrenddel tüntette ki. A 16 éves fiú ezáltal a francia tengerészet egyik büszkesége lett.

— Japánnak gyarmataival együtt 90 millió lakosa van. A tokiói statisztikai hivatal népszámlálása szerint Japánnak a gyarmatokkal együtt kilencven millió lakosa van összesen. Gyarmatok nélkül hatvannégy millió, ebből harminckétfélmillió a férfi és pontosan harminckétfélmillió a nő. Tokiónak ötmillió négyszáznyolcvanezer lakosa van.

— Páncélszekrényt építettek be a vasúti kocsiba és úgy csempészték a selymet. Az osztrák vámósok érdekes körülmények között leplezték le egy csempésztársaságot, amely a Páris—Bukarest között közlekedő gyorsvonal közvetlen kocsijaiba valóságos páncélszekrényt épített be s így folytatta hosszú időn keresztül a csempésztést. A vasúti kocsiba beépített safé egyik kulcsát a banda párisi bizalmi embere kezelte, aki az oda befutó román vasúti kocsikat állandóan figyelte, hogy az odaérkező „árut” kiemelve és azután elhelyezze a safé-ban a Romániába irányított küldeményeket. A csempészbanda versengésének tudható be, hogy sikerült a ravasz csempésztést leleplezni. Egy konkurrens csempészbanda állandóan keresztezni akarta munkájukat és gyakran előfordult, hogy kiemelték a saféból a másik banda küldeményeit. Erre csapdát állítottak fel, amelybe egy osztrák vámőr esett bele. A vámőr Hegyeshalom előtt felfedezte a kocsikulcs alá beépített páncélfiókot és kinyitotta. A safe-ból egy kénsavval telt üveg esett ki, amely könnyen megsebesítette volna őt. Ennek alapján tegnap sikerült a banda csaknem valamennyi tagját letartóztatni. A rendőrség azt hiszi, hogy az utóbbi években a két csempészbanda sok ezer kilogramm selymet csempésztett át Ausztria területén s most abban az irányban is folynak a nyomozások, hogy milyen értékeket vittek ki Franciaországba.

— Elismerést nyert a zeneszerző a dalpályázaton, de háromhónapi fogházat kapott egy leányon elkövetett erőszakoskodásért. Erre ügyben hozott tegnap ítéletet a kecskeméti törvényszék. A vádlott Rostás János zeneszerző volt, akit a „Rádióújság” nótapályázatán elismeréssel tüntetett ki. Rostás ellen az volt a vád, hogy Baráts Ilona ceglédi árvaleányt lakására csalta azzal, hogy állást ad neki. A leánnyal később erőszakoskodni kezdett s amikor a leány ez ellen védekezett, órákon át tartó dulakodás közben súlyosan bántalmazta. A törvényszék bűnösnek mondotta ki Rostást s ezért három havi fogházbüntetéssel sújtotta.

— Elvágta egy kolozsvári fiatalember ütőerét egy kettőtört üveg-tábla. Szabó György 22 éves Artelor-ucca 2. szám alatt lakó fiatalember egy ablak betetésén fáradózott, azonban az üvegtábla eltört és Szabó balkezére esve, elvágta annak ütőerét. A kihívott mentők ideiglenesen bekötötték a fiatalembert s be szállították a sebészeti klinikára, ahol a sebet össze kellett varrni.

— Rejtélyes eset a telefonnal. A londoni telefonközpont egyik alkalmazottjának feltűnt, hogy az egyik szám hosszabb időn át hívást jelez, de a központ jelentkezésére nem felel. Amikor a központ ismételt jelentkezést, egyszerre csak mély, nehéz hörgést hallott a hívóálmásról. Az alkalmazott megremült, rögtön a rendőrségre telefonált, ahonnan két detektív autón rohogott teljes sebességgel a lakásba. Amikor a lakásba érkeztek, senkit sem találtak otthon. A telefonkészülék mellett a ház kutyája aludt békésen és nagyokat hortyogott. Megállapították, hogy a kutya elalvás előtt véletlenül leverte a telefonkagylót, azután melléje heveredett és belehortyogott.

— Napi egymillió kárt okoz a londoni kód. A londoni kereskedelmi kamara számítása szerint erősebb londoni kód naponta egymillió font kárt okoz, beleértve a késedelem által előidézett üzleti veszteségeket, a világítási költségeket, a vasúti és hajózási forgalom biztonságára szükséges intézkedéseket stb. A londoni kód a halálozás arányszámát egyhatszáddal emeli. Ujabban a széntüzelés rendszerének javításával sikerült a kódot lényegesen enyhíteni.

— Villanystrájkot rendeztek az aradi kereskedők. Az aradi kereskedők tegnap délelőtt tartott ülésükön elélyes lépésre határozták el magukat. Miután többszöri intervenciójuk ellenére sem szállította le a villanyközpont a villanyáramot, az aradi kereskedők mátol kezdve beszüntették az áramfogyasztást és petróleummal fogják üzemeltetni és kirakataikat világítani. A strájkra egyelőre egyhónapos terminust állapítottak meg.

— Leugrott az emeletről és meghalt a prágai amerikai konzul. Davies Raymond amerikai konzul kedden este 10 óra tájban egy szálló második emeletéről, az udvarra vetette magát és holtan terült el a közvezeten. Azt hiszik, hogy öngyilkosságról van szó, de senki sem tudja ennek magyarázatát adni. A konzul az estét feleségével együtt baráti körben töltötte. Jókedvűen beszélgetett és mit sem sejtett elhatározásából.

MINT A JÓ FÜRDÉS UTÁN,
UGY ÉRZI MAGÁT A
CZINK
ÁLTAL FESTETT-TISZTÍTOTT RUHÁBAN.

— Lemond a francia kormány a tisztviselői fizetések kérdése miatt. Az utóbbi időben a francia kamarában különösen a tisztviselők fizetésével és a háborús adósságok kérdésével kapcsolatosan Paul Boncour kormányának ereje nagyon lehangyolott. Francia körökben biztosra veszik, hogy Paul Boncour francia miniszterelnök még ma benyújtja lemondását a köztársaság elnökéhez.

— Bevonják az ezerlejeseket a gyakori hamisítások miatt. A Nemzeti Bank vezetőségének sok gondot okoz az ezerlejes bankjegyek gyakori hamisítása. A hamisítások megakadályozására felmerült az a terv, hogy az ezerlejes bankjegyeket ideiglenesen vonják ki a forgalomból és 500 lejes bankjegyeket cseréljék be, amelyek nem hamisíthatók olyan könnyen és amelyekből nagy készlettel rendelkezik a Nemzeti Bank.

— Anglia és Franciaország is csatlakoznak a kisantant demarsához az olasz-osztrák fegyveresemelés miatt. A hirtelenbőrlő olasz-osztrák fegyvercsempésztés ügye mind nagyobb és nagyobb hullámokat ver fel. London és Páris között tárgyalások folytak és a beavatott politikai körök biztosra veszik, hogy Anglia és Franciaország a kisantant által benyújtott demarsához csatlakoznak.

— Gázhalál egy katonai táborban. Súlyos szerencsétlenség történt Madrid mellett egy katonai táborban. Az egyik hajtógép üzemelési hibájának négy emberét holtan találták. A kiömlő gázoknak estek áldozatul.

— Lágok martaléka lett egy svájci nevelőintézet. Kedre virradó éjszaka tűz támadt a Genfi-tó melletti Ville Neuve „Byron”-szállójában, amely hosszabb idő óta angol fiúnevelő intézet volt. A három emeletes főépület teljesen leégett, a melléképületeket, ahol a növendékek legnagyobb része is tartózkodott, sikerült megmenteni. A főépületben 27 növendék lakott, akik szintén idejekorán elmenekültek, úgyhogy emberéletben nem esett kár. Az anyagi kár egymillió frank.

— Megszüntették a borra való rendszert a bukaresti borbélyok. Bukarestben egy borbélymester a leromlott üzleti forgalmát úgy akarta helyrebillenteni, hogy eltörölte a borra való. Erre természetesen a többi borbély testületileg megrohmozta a merész újítót. Az alkalmazottak megindították a harcot a borra való eltörléséért, a vásárnapi munkaszünetért, fizetési szabadságért és más emberi jogokért. Az eredmény máris meg van, mert már alig van Bukarestben borbélyüzlet, ahol borra valórendszer volna.

A „fellegvári akasztás” meséjének kudarcra után a Magyar Színház legújabb darabjába próbál irredentizmust beleerőszakolni az „Universul”

CLUJ-KOLOZSVÁR. Alig simulnak el a bukaresti „Universul” kolozsvári tudósítója által felkavart kedélyek a légből kapott és tendenciózusan tévútra irányított „Fellegvári akasztás” ügyében, már is újabb aknát igyekezik az „Universul” elhelyezni hasábjain. Ezúttal a kolozsvári Magyar Színház által bemutatott „Forgószél” című darabot pécézte ki és igyekezik a román közvéleményt ismét megtéveszteni. Az „Universul” Boross Elemér darabját, amely a világháborúba került 18 évesek (VIII osztályosok) további sorsát mutatja be a mai megrázó valóságban — egész egyszerűen „irredentizmusnak” próbálja feltüntetni.

Az „Universul” légből kapott híradásában rámutat arra, hogy Boross Elemér darabja

a békeszerződések ellen indított kampányok egyik leghatásosabb propagandadarabja.

Az „Universul” a darab tartalmát így látja: A háborúban megcsontított Magyarország gazdasági és kulturális fejlődési lehetőségeit elvesztette. A mai helyzet, amelyet a békeszerződések vaslakkal őriznek, kényszerítették, hogy a magyar nép állandó visszafejlődésben legyen. És különösen a magyar arisztokrácia, amely valamikor a magyar nemzet büszkesége és virágja volt, a darab szerint ma súlyos erkölcsi és anyagi válságok között nyög, mindezek a békeszerződéseknek köszönhetőek s mindebből nyilván konkluzióképpen levezonja — az „Universul” szerint — a budapesti író, hogy a békeszerződések nem maradhatnak sokáig érvényben, mert nagyon fájdalmasan érintik a magyar népet. Érdekes — írja az „Universul” —, hogy ezt a darabot már többször előadták a kolozsvári Magyar Színház színpadán és mindmáig a hatóságok részéről semmi intézkedés sem történt annak betiltására.

Az „Universul” tudomása szerint

Colfescu ügyész magához hívatta a színház vezetését, amelytől felvilágosítást kért az „irredenta darab” kapcsolatos.

Az „Universul” ismét izgatni igyekezik a román közvélemény körében. A darabot ugyanis

a színházeti főfelügyelő, Isac Emil, az előadás előtt átnézte és a legteljesebb megelégedését fejezte ki a darab tartalma fölött.

Biztosítjuk az „Universul”-t, hogy Isac Emil van annyira rutinos cenzor, hogy a legrejtettebb irredentizmust is észrevegye.

Nagyfokú rosszindulat kell ahhoz, hogy egy olyan általános tárgyú darabot irredentának tüntessen fel, mint a „Forgószél”. A színdarab tárgya azoknak a 18—22 éves fiataloknak sorsa, akik az iskola padjaiból a háború forgatagába kerültek, majd a borzalmas világégés lezajlása után min-

den emberit elkövetnek, hogy valamiképpen el tudjanak helyezkedni az életben. Érettségivel forgalmi rendőrökké és rikkancsokká lesznek, hogy maguknak a betévfalatot megszerezzék. Azok, akiknek nem volt elegendő erejük ehhez az emberfeletti küzdelemhez, a kilátástalan harc elől a halálba menekülnek.

Kérdezzük, hogy a tárgy nem-e egyformán ráillik a román, szerb, cseh, osztrák, francia vagy belga ifjakra is. Azt hiszi az „Universul”, hogy

a háborúból visszatért román ifjúság nem ugyanabba a szerencsétlen sorsba került, amibe akár a magyar, akár a francia, vagy akár az amerikai egykor 18—22 évesek?

Éppen a napokban írták meg a román lapok, hogy itt nálunk, Kolozsváron egy érettségizett ro-

mán fiatalember, jelentkezett a rendőrképzőintézménybe és kérte, hogy vegyék fel közrendőrnek, hogy megmeneküljön az éhenhalástól. Ez az ifjú szintén irredenta volt?

Mi a maguk részéről még további bizonyítékkal szolgálunk az „Universul”-nak. Lapelárusító embereink között be tudunk mutatni az „Universul”-nak olyant is, aki érettségivel a kezében a megélhetés keserű küzdelmében vette hóna alá a pontját, hogy az eladási jutalék pár fillérjéből gyűjtse össze a napi élelemrevalóját. Van egy másik elarusító, aki Csikszerebában zenetanár volt, a volt Csiki Magánjával által fenntartott főiskolában és ma újságot árul.

Kár az „Universul”-nak ismét a „fellegvári akasztáshoz” hasonlító dajkamesével előállnia, mert az első csúfos kudarc után egy második fog következni.

Rögtönítelő törvényszék elé kerül Gajda tábornok és a brünni kaszárnyaostromló puccsisták ügye

PRÁGA. A brünni fasiszta puccs kíséret résztvevői fölött a köztársaság hatályosabb védelmére felállított

rendkívüli állami törvényszék ítélezik, még pedig legkevesebb hat héten belül.

Ez lesz az első nagy politikai pör, amelyet ez a rendkívüli bíróság tárgyal. Itt kell majd felelni Gajda tábornoknak és közel száz bűntársának a fasiszta puccs előkészítéséért, illetve a puccsban való részvételért.

Gajda egyelőre még mindent tagad, a vizsgálat azonban már megállapította, hogy

a volt vezérkari főnöknek már két héttel a brünni puccs kitörése előtt tudomása volt a készülékben levő eseményekről.

A fasiszta párt prágai központi titkári hivatalában lefoglalt feljegyzésekből kiderült, hogy Gajda tábornok sajátkezü utasításokat írt, amelyekben a január 22-ére virradó éjszakára tüzte ki a puccsot. A forradalmi megmozdulásnak az

egész országban egyidejűleg kellett volna bekövetkeznie. Kopsinek, a brünni fasiszták vezére nem tartotta be a kitűzött időpontot és néhány órával hamarabb lépett akciójába, ami az egész puccskíséretet kudarcba fullasztotta.

Kedd estig a puccskíséretet kapcsolatosan összesen

93 letartóztatás történt.

A brünni kerületi törvényszék fogházába 73 puccsistát szállítottak be. A brünni lakotanya megrohamozásában résztvevő 63 fasiszta egytől-egyig rendőrkékre került, kivéve a két vezért: Kopsinekét és Gajdát fogtechnikust, akik

külföldre szöktek.

A brünni kerületi törvényszék elnöke három vizsgálóbíróval küldött ki az eljárás lefolytatására.

A cseh szociáldemokrata párt kedden kiáltványt tett, melyben felszólítja a kormányt, vonja le a brünni puccs tanulságait és tegye meg a szükséges államvédelmi intézkedéseket a fasiszta mozgalom letörésére.

A nyilvános házak volt tulajdonosai még most sem mondtak le a rabszolga tartásról

CLUJ-KOLOZSVÁR. Néhány évvel ezelőtt az egészségügyi minisztérium rendelettel betiltotta a nyilvános házak működését. Ezek után az következett volna, hogy megszűnik a szerencsétlen prostituáltak kizsárolása, de éppen olyanok ezen a téren az állapotok, mint korábban. A nyilvános házak tulajdonosainak ugyanis

az egészségügyi minisztérium megengedte, hogy lakásaikat a prostituáltaknak kiadják.

Ezzel az intézkedéssel azután támogatást engedett az egészségügyi mi-

nisztérium, hogy a szerencsétlen uccai nők továbbra is a nyilvános házak tulajdonosai kényének jegyében kiszolgáltatva.

A társadalomnak ezek a páriái kénytelenek régi helyükön lakni, mert magánházaiknál nem igen kaphatnak lakást.

A napokban levelet kaptunk, amelyben a levél írója elpanaszolja, azokat a lehetetlen állapotokat, amelyek egy-egy ilyen „megszüntetett” nyilvánosházban uralkodnak. A levél írója elmondja, hogy

a volt nyilvánosházak tulajdo-

nosai egy-egy nyomorúságos kis szobáért 1200—1400 lej havi bért kérnek.

Azonkívül különböző költségek men 100—200 lej számítanak. Ezek után nagyon természetesen, hogy a szerencsétlen nők, amik nem tudnak fizetni, rövidesen a cára kerülnek, mert a „háziur” zsebvassal behajtatja a különböző díjakat.

Ha nincs miből fizetni, lefoglalja a nők ruháit.

Igy állanak a dolgok a bezárt nyilvánosházaknál.

A „háziuraknak” kiszolgáltatott nők azt is sérelmezik, hogy

ilyen házakban portásokat alkalmazzanak, holott erre semmi szükség nincs. Legérdekesebb azonban az, hogy ezeket a portásokat is a lakónők fizetik.

Hogy miért, nem tudjuk.

Mindenesetre Hatiegan Sima rendőrkésztor figyelmébe ajánljuk ezeket a panaszokat s reméljük, hogy az ő igazságszerető rendet teremti a vakmerő módszerrel nyilvánosházak tulajdonosai között.

Német tábornok irányítja bolíviai-paraguayi háborút

NEWYORK. A paraguay-bolíviai háború legújabb ütközetéről legellentmondóbb hírek érkeznek. A bolíviai hadügyminisztérium hivatalos jelentése szerint a bolíviai tüzéség bombavető repülőgépek közreműködésével hatvan óra hosszat ontotta a tüzet az ayalai frontszakaszát védő paraguayi csapatokra. A paraguayi front jobbszárnyát teljesen felgöngyölték s a bolíviai tüzéségi és bombavető repülőgépek akciója teljesen megsemmisítette a paraguayiak állásait.

A bolíviai kommuniké szerint a bolíviai csapatok offenzíváját Kund volt német tábornok irányította.

Három napig tartó harc után a bolíviai támadás teljesen sikerre vezetett. A paraguayi hadügyminisztérium harctéri jelentése ezzel szemben úgy szól, hogy a paraguayi csapatok visszaverték az ayalai frontszakaszon a bolíviai támadást. A bolíviai csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek.

MÁTYÁS KIRÁLY KÖZVETLEN LESZÁRMAZOTTJA

BELGRÁDBAN. A belgrádi „Vreme” jelentése szerint Mátyás királynak közvetlen leszármazottja Belgrádban. Corvin-Krukovszki királyi sarj egyszerű hivatalnok, jugaszláv államvasutaknál. Az ő az orosz cári hadsereg tábornoka volt a forradalom kitörése után Belgrádban talált menedéket Corvin-Krukovszki, a „Vreme” szerint, egykoru iratokkal igazolja, hogy Corvin Mátyás magyar király közvetlen leszármazottja. A ládfáját egészen Corvin Jánosig vezeti fel, aki — mint ismeretes — Mátyás király természetes fia. A Corvin-család egyik őse a XV században Lengyelországba vándorolt ki s a család egyik férfiát feleségül vett egy Krukovszki nőt, aki fiúsítva volt s egy keletkezett a kettős Corvin-Krukovszki név.